

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Määräajalla tarkoitetaan sitä aikaa, joka on asetettu esimerkiksi tietyn toimenpiteen suorittamista varten. Määräaika voi olla säädetty laissa tai se voi olla tuomioistuimen määräämä.

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Lauantain ja sunnuntain lisäksi vapaapäiviä Suomessa ovat seuraavat:

uusivuosi (1.1.)

loppiainen (6.1.)

pitkäperjantai (ajankohta vaihtelee)

pääsiäispäivä (ajankohta vaihtelee)

toinen pääsiäispäivä (ajankohta vaihtelee)

vappu (1.5)

helatorstai (ajankohta vaihtelee)

helluntaipäivä (ajankohta vaihtelee)

juhannusaatto (ajankohta vaihtelee)

juhannuspäivä (ajankohta vaihtelee)

pyhäinpäivä (ajankohta vaihtelee)

itsenäisyyspäivä (6.12.)

joulupäivä (25.12.)

tapaninpäivä (26.12.)

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Määräaikoja koskevat laskentasäännöt ilmenevät ns. määräaikalaista (25.4.1930/150). Määräaikojen pituuksista on säännöksiä oikeudenkäymiskaassa ja useissa muissa säädöksissä.

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Pääsääntöisesti tällainen määräaika alkaa kuluu sitä tapahtumaa seuraavan vuorokauden alusta, joka on johtanut toimenpiteeseen. Esimerkiksi testamentin moitetta koskeva määräaika alkaa kuluu testamentin tiedoksiantopäivää seuraavan vuorokauden alusta.

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Tiedoksiantotapa ei vaikuta määräajan alkamisajankohtaan. Määräaika alkaa kuluu vasta, kun asiakirja on annettu tiedoksi.

6 Kun määräajan kulumisen alkaa jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Kun määräaika on ilmaistu päivinä tietyn päivän jälkeen, viimeksi mainittua ei lueta määräaikaan. Esimerkiksi tiedoksiantopäivää ei lueta määräaikaan.

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Asetettuun aikaan sisältyvät kaikki kalenteripäivät, eivät ainoastaan työpäivät. Mikäli määräaika kuitenkin päättyy kysymyksessä 2 mainittuina päivinä, määräajan päättymispäivä siirtyy seuraavaan arkipäivään.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Aika, joka on määrätty viikkoina, kuukausina tai vuosina nimetyn päivän jälkeen, päättyy sinä viikon tai määräkuukauden päivänä, joka nimeltään tai järjestysnumeroltaan vastaa sanottua päivää. Jos vastaavaa päivää ei ole siinä kuussa, jona määräaika päättyisi, pidetään sen kuukauden viimeistä päivää määräajan päättymispäivänä.

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Katso vastaus kysymykseen 8.

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Katso vastaus kysymykseen 7.

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaika pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Määräaikoihin voi saada pidennystä, jos sille on perusteita. Määräajan pidennystä haetaan esim. tuomioistuimessa vireillä olevien asioiden osalta tuomioistuimesta. Määräajan pidentämisestä päättää asian käsittelijä.

12 Mitä määräaika sovelletaan muutoksenhakuun?

Tuomioistuimessa käsiteltävässä asiassa asianosaisen, joka tahtoo hakea muutosta kärjäoikeuden ratkaisuun, on ilmoitettava siihen tyytymättömyyttä puhevallan menettämisen uhalla viimeistään seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jona kärjäoikeuden ratkaisu julistettiin tai annettiin. Määräaika valitusta varten on 30 päivää siitä päivästä, jona kärjäoikeuden ratkaisu julistettiin tai annettiin. Asianosaisen on toimitettava valituskirjelmä kärjäoikeuden kansliaan viimeistään määräajan päättymispäivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Hovioikeuden antaman tuomion osalta määräaika valitusluvan pyytämiseen ja valituksen tekemiseen on 60 päivää siitä päivästä, jona hovioikeuden ratkaisu annettiin. Hakijan on puhevallan menettämisen uhalla viimeistään määräajan päättymispäivänä toimitettava hovioikeuden kirjaamoon korkeimmalle oikeudelle osoitettu muutoksenhakukirjelmä, johon on sisällytettävä lupahakemus ja valitus.

Jos kyseessä on muutoksenhaku asiassa, jota hovioikeus on käsitellyt ensimmäisenä asteena, määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää siitä päivästä, jona hovioikeuden ratkaisu julistettiin tai annettiin.

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaika, erityisesti paikalletulolle asetettua määräaika, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletuloa varten?

Määräaikalakiin perustuvia aikalajoja ei voida lyhentää. Tuomioistuimilla on valtaosassa tapauksia mahdollisuus asettaa harkitsemansa pituinen määräaika tietyille toimenpiteille ja myös pidentää sitä. Eräissä tapauksissa tuomioistuin voi myös pidentää muutoksenhauille asetettua määräaika.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

Suomella ei ole tällaisia alueita, joten tällainen tilanne ei tule kysymykseen.

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Yleisesti ottaen voidaan sanoa, että määräajan noudattamatta jättäminen luetaan laiminlyöjän vahingoksi, mikä voi johtaa oikeudenmenetykseen.

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Varsinaista, kaikissa käsiteltävinä olevissa tapauksissa käytettävissä olevaa, määräajan laiminlyönnin korjaamiskeinoa ei ole käytössä. Joissakin tapauksissa määräaika voidaan palauttaa hakemuksesta. Tämä on kuitenkin äärimmäisen harvinaista

Päivitetty viimeksi: 19/04/2024

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa.

Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.